

Gestió del risc

Fites de l'exercici

Banc Sabadell ha superat amb èxit l'avaluació global a la qual el Banc Central Europeu (BCE), en el marc del Mecanisme Únic de Supervisió, ha sotmès les 128 entitats financeres europees més importants, conjuntament amb les autoritats nacionals i en estreta cooperació amb l'Autoritat Bancària Europea (EBA).

En els resultats fets públics es conclou que les valoracions dels actius i col·laterals de Banc Sabadell, així com les seves provisions, són adequades i que el Banc no tenia, en cap dels escenaris plantejats, necessitats de capital addicionals.

Al llarg de 2014, el Grup Banc Sabadell ha continuat reforçant el seu marc de gestió de riscos incorporant millores que el situen al nivell de les millors pràctiques del sector financer.

Les fites principals d'aquest any han estat el desenvolupament d'un nou marc estratègic de riscos (*risk appetite framework*), que assegura el control i la gestió proactiva de tots els riscos del Grup i l'enfortiment del marc de governança de la funció de riscos. Així mateix, aquest any s'ha portat a terme la integració del negoci procedent de l'adquisició de Banco Gallego i Lloyds Banking Group España (redenominada com a SabadellSolbank) en els sistemes, de manera que se n'ha homogeneïtzat la gestió i el control del risc.

Comprehensive assessment del Banc Central Europeu

El mes d'octubre de 2014 el Banc Central Europeu (BCE) va completar l'avaluació global efectuada respecte als 128 bancs més grans de l'àrea euro, conjuntament amb les autoritats nacionals i en estreta cooperació, pel que fa a l'exercici de resistència, amb l'Autoritat Bancària Europea (EBA).

Aquesta avaluació global (generalment coneguda com a *comprehensive assessment*) es va iniciar el mes de novembre de 2013 i s'ha constituït com un pas previ necessari a les noves funcions de supervisió que el BCE ha passat a assumir un any més tard. En aquest sentit, cal ressaltar que en aquesta s'ha cobert una part molt significativa dels diferents processos i procediments dels bancs examinats.

Fases de l'avaluació global

1. Anàlisi de la qualitat dels actius – *Asset quality review* (AQR)

L'objectiu d'aquesta primera fase va ser revisar detalladament els balanços bancaris per determinar, entre altres coses, si la classificació de la inversió creditícia (normals/dubtosos), els nivells de provisions i les valoracions de determinats actius són adequats.

En aquest sentit, el BCE va començar fent una revisió de les principals polítiques, processos i criteris comptables del Banc cobrint àrees relacionades amb l'activitat de

finançament (tractament de les operacions refinançades, del sistema comptable de provisions i definició dels dubtosos), així com també altres àmbits com la consolidació i la valoració dels instruments financers, incloent-hi els derivats.

Posteriorment, basant-se en la selecció de les carteres que presentaven més nivell de risc i exposició, el BCE va revisar mostres d'acreditats (bàsicament, expedients de crèdit). En el cas del Banc va suposar considerar la pràctica totalitat de la inversió creditícia, i es van revisar 905 acreditats (dels quals 210 corresponien als clients principals) i revaluar més de 1.500 taxacions d'immobles.

Aquesta fase, que va tenir el suport d'empreses d'auditoria de primer nivell i va ser sotmesa a un control de qualitat per part del BCE i el Banc d'Espanya, va donar com a resultat una sèrie d'ajustos sobre el nivell de capital de màxima qualitat CET1 que calia tenir en compte per fixar els nivells de partida de la prova de resistència.

2. Prova de resistència – Exercici del test d'estrès

Aquesta segona fase de l'exercici perseguia avaluar la capacitat de resistència de les entitats en dos escenaris hipotètics: un de central o més probable (escenari macroeconòmic aprovat per la Comissió Europea) i un altre d'advers o més greu (fixat per la Junta Europea de Risc Sistèmic) per al període 2014-2016.

Per a la seva elaboració es va partir dels balanços consolidats al tancament de 2013 i es va aplicar un enfocament *bottom-up*, cosa que va significar aplicar la metodologia definida per l'EBA al nivell de granularitat més elemental de la cartera del Banc, incloent-hi en aquest cas la totalitat de la inversió creditícia així com la seva exposició en deute sobirà i corporatiu, en companyies participades i en actius immobiliaris. D'aquesta manera, es van analitzar els principals riscos de crèdit, mercat, contrapart i els procedents d'actius immobiliaris.

El treball es va desenvolupar amb plantilles detallades que perseguen assegurar l'equanimitat de l'exercici, i, de manera similar a la fase anterior, també hi va haver el control de qualitat per part del BCE i del Banc d'Espanya.

En l'escenari base es va fixar un llindar mínim de capital del 8%, i en l'advers, del 5,5%.

Resultats de l'exercici

D'acord amb els resultats publicats per a cadascuna de les 128 entitats europees més importants subjectes a l'avaluació global, 25 entitats van suspendre amb unes necessitats de capital agregades de 25.000 milions d'euros. Un cop considerades les accions correctives dutes a terme el 2014, aquest dèficit es va reduir fins a 9.500 milions d'euros, repartits entre 13 entitats. En relació amb els bancs espanyols, tots van aprovar les proves de resistència, amb l'única excepció d'una entitat no significativa (d'acord amb la definició del BCE), per a la qual es va plantejar una necessitat de capital, però que va ser degudament coberta amb les accions dutes a terme en la primera meitat de l'exercici de 2014.

Banc Sabadell va ser l'únic banc espanyol al qual no se li va fer cap ajust en la ràtio de capital de partida una vegada realitzat les proves de resistència. En l'àmbit europeu, només 15 entitats no van tenir cap ajust.

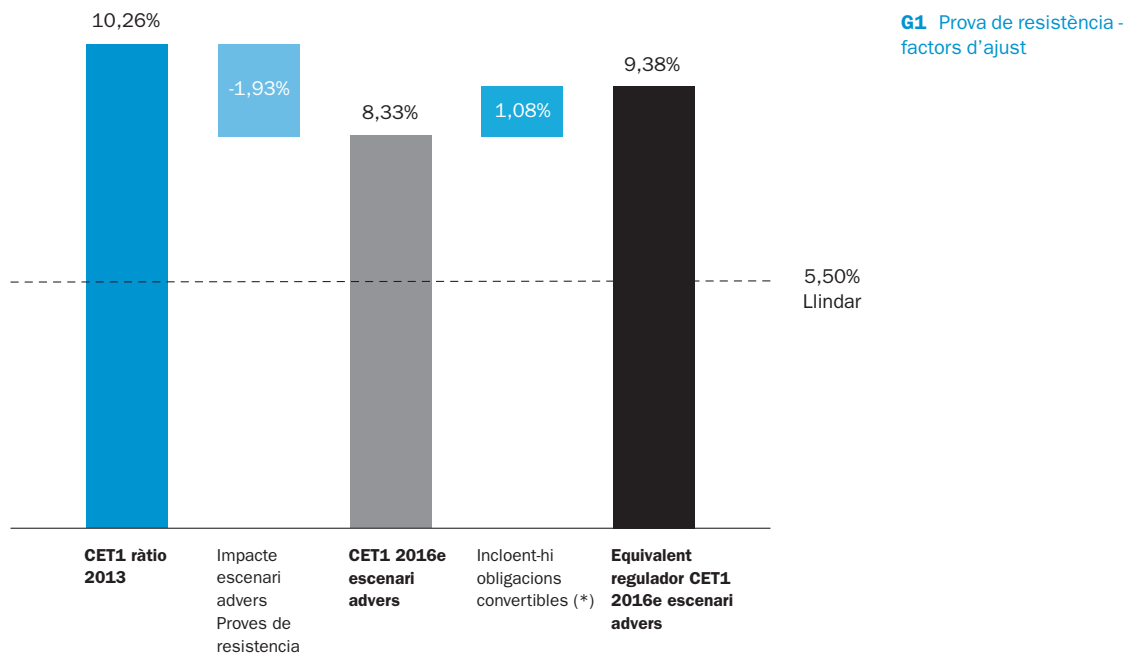
En l'exercici de les proves de resistència, Banc Sabadell va assolir una ràtio de capital (CET1) del 10,26% en l'escenari base, i en l'escenari més advers analitzat aquesta ràtio es va situar per sobre del mínim exigít del 5,5%, concretament en el 8,33%. Amb aquestes ràtios es va estimar un excés de capital de més de 1.700 milions d'euros en l'escenari base, i de més de 2.200 milions d'euros en l'escenari considerat de màxima adversitat.

Els resultats anteriors no consideren l'efecte de les obligacions necessàriament convertibles, no incloses en l'exercici de les proves de resistència tot i convertir el 2015, ni inclouen totes les deduccions que preveu el nou marc regulador de Basilea III. En cas que s'hagués considerat, la ràtio CET1 s'hauria situat en l'escenari advers en un 9,38% (incloent-hi convertibles) i 8,8% (amb totes les deduccions, *fully-loaded*), respectivament.

Els administradors del Grup consideren que aquests resultats mostren l'encert del conjunt d'actuacions de capital dutes a terme per Banc Sabadell al llarg dels tres últims anys, alhora que consoliden la posició competitiva de l'entitat en el mercat espanyol i evidencien la qualitat de la gestió dels actius financers.

Integració tecnològica i funcional de Banco Gallego i Lloyds Banking Group España

El 2014 ha conclòs amb èxit tant la integració tecnològica com la integració en la gestió del risc de les dues entitats absorbides (Banco Gallego i Lloyds Banking Group España). En aquest sentit, els acreditats provinents d'aquestes entitats, així com les oficines integrades estan emparats en el marc de gestió de riscos del Grup des de l'àmbit tant d'admissió com de seguiment.

(*) Atès que les convertibles no s'han inclòs en les proves de resistència, s'han afegit a títol il·lustratiu.

Saldo total d'obligacions convertibles de 860 milions d'euros (105 punts bàsics) el desembre de 2013, de les quals el calendari de venciments: 17,6 milions d'euros el 2014, 755,6 milions el 2015, 68,6 milions el 2016 i 17,6 milions el 2017.

Banc Sabadell disposa d'un marc estratègic de riscos d'acord amb les millors pràctiques del sector financer.

Aquest marc estratègic de riscos assegura el control i la gestió proactiva dels riscos, sota un reforçat govern corporatiu.

El Grup Banc Sabadell s'ha dotat d'un nou marc estratègic de riscos, la funció del qual és assegurar el control i la gestió proactiva de tots els riscos del Grup. Aquest nou marc es concreta, entre altres, en un *risk appetite statement*, que estableix la quantitat i diversitat de riscos que el Grup busca i tolera per assolir els seus objectius de negoci, mantenint l'equilibri entre rendibilitat i risc.

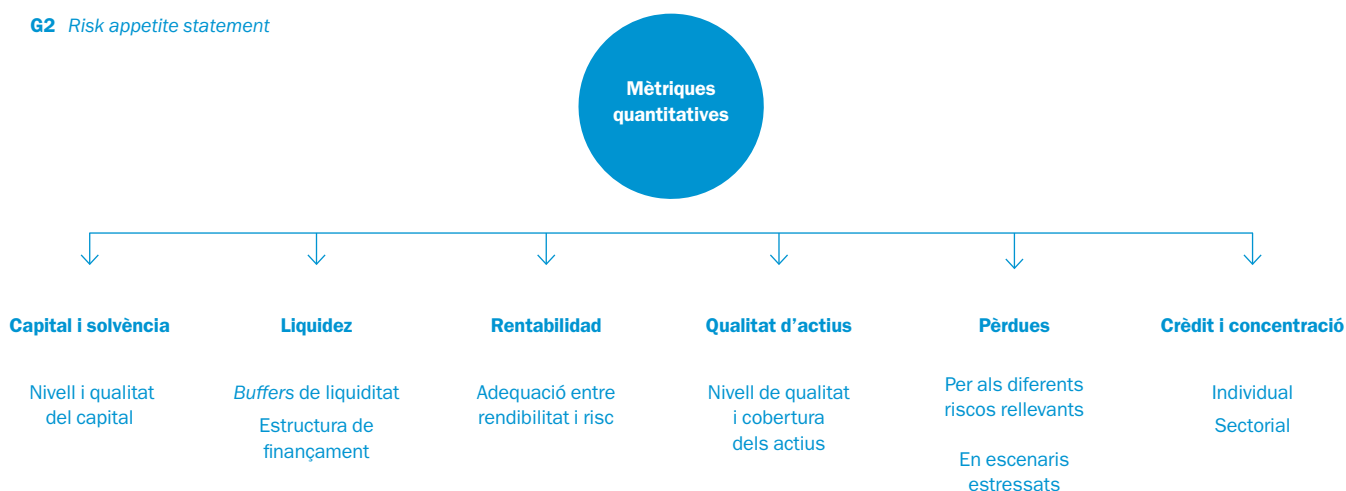
El *risk appetite statement* es trasllada a tota l'organització a través del *risk appetite framework* mitjançant diferents instruments

El *risk appetite statement* es compon de mètriques quantitatives que permeten un seguiment objectiu de la gestió del risc i d'aspectes qualitatius que les complementen, classificades en sis apartats bàsics de gestió (G2).

De manera complementària a les mètriques de caràcter quantitatiu del *risk appetite statement*, es troben els elements qualitius, entre els quals destaquen:

- La posició general de l'entitat respecte a la presa de riscos persegueix aconseguir un perfil de risc mitjà-baix, mitjançant una política de riscos prudent i equilibrada que assegurï un creixement rendible i sostingut de la seva activitat i que estigui alineada amb els objectius estratègics del Grup.
- La gestió i el control de riscos al Grup Banc Sabadell es configura com un ampli marc de principis, polítiques, procediments i metodologies avançades de valoració integrats en una eficient estructura de decisió.

G2 Risk appetite statement

- La gestió del risc se sustenta en sòlids i continus procediments de control d'adequació dels riscos als límits prefixats.
- L'assumpció de risc de mercat per negociació té com a objectiu atendre el flux d'operacions induïdes per l'operativa dels clients i aprofitar oportunitats de mercat, mantenint una posició d'acord amb la quota de mercat, apetit, capacitats i perfil del Banc.
- La funció de riscos és independent i amb una intensa participació de l'alta direcció que garanteix una forta cultura de riscos enfocada a la protecció i l'assegurament de l'adequada rendibilitat del capital.
- El Consell d'Administració està compromès amb els processos de gestió i control del risc: aprovació de polítiques, límits, model de gestió i procediments, metodologia de mesurament, seguiment i control.
- L'entitat disposarà de mitjans humans i tecnològics suficients per al seguiment, el control i la gestió de tots els riscos materialitzables en el desenvolupament de la seva activitat.
- Els sistemes retributius del Grup han d'alinejar els interessos individuals al compliment del marc estratègic de riscos.

El marc de principis, polítiques, procediments i metodologies queda reflectit en el document de *Polítiques de gestió del risc del Grup Banc Sabadell*, que es revisa com a mínim un cop l'any i que és aprovat pel Consell d'Administració. L'última actualització del document és de gener de 2015.

Per a cada risc rellevant del Grup es detallen els intervinents principals, les seves funcions, les polítiques, els mètodes i els procediments, així com els mecanismes de seguiment i control. Així mateix, queda explicat el detall de l'organització de la funció de riscos, en què s'indiquen els rols i la responsabilitat de les diferents direccions i comitès en matèria de riscos i els seus sistemes de control, adequats a les activitats de les unitats de negoci, incloent-hi les funcions de concessió de préstecs i crèdits.

Models interns avançats de qualificació creditícia

El Grup Banc Sabadell segueix les pautes definides per l'Acord de Capital de Basilea com a principi bàsic que relaciona més estretament els requeriments de recursos propis de les entitats amb els riscos en què realment s'ha incorregut, basant-se en models interns de mesurament de riscos després de la seva validació independent.

L'entitat compta amb l'autorització del supervisor per utilitzar els seus models interns d'empreses, promotors, projectes de finançament especialitzat, entitats financeres, comerços i autònoms, préstecs hipotecaris, préstecs al consum, crèdits i targetes de particulars en el càlcul dels requeriments de capital regulador. Partint de les mesures de risc que proporcionen aquestes noves metodologies, l'entitat disposa d'un marc de mesurament integral de riscos.

Enfortiment de la governança de la funció de riscos

El marc estratègic de riscos està emparat sota un actualitzat marc de governança de riscos d'acord amb la normativa tant de l'àmbit europeu com estatal (concretament, el Reglament del Parlament Europeu CRR 575/2013, així com la Directiva CRD IV i la seva transposició al dret estatal a través de la Llei 10/2014, d'ordenació, supervisió i solvència de les entitats de crèdit).

El Consell d'Administració és l'òrgan responsable de l'establiment de les directrius generals sobre la distribució organitzativa de les funcions de gestió i control de riscos, així com de determinar les línies estratègiques principals en aquest sentit. Per això, és l'òrgan responsable d'aprovar el marc estratègic de riscos (desenvolupat entre el conseller delegat, el director de riscos i el director financer) i assegurar que aquest és consistent amb els objectius estratègics de l'entitat a curt i llarg termini, així com amb el pla de negoci, la planificació de capital, la capacitat de risc i els programes de compensació.

En el si del mateix Consell d'Administració hi ha quatre comissions involucrades en la gestió i el control del risc (comissions de Riscos, Executiva, d'Auditoria i Control i de Nomenaments i Retribucions). A més a més, a l'entitat hi ha diferents comitès que participen en aquesta funció.

D'acord amb la normativa, s'ha reforçat el paper supervisor de la Comissió de Riscos, que està composta per membres del Consell d'Administració no executius, i que té com a funció fonamental vetllar per l'adequació dels riscos assumits pel Grup d'acord amb el *risk appetite statement* aprovat pel consell.

El Grup compta així amb uns sistemes de control de riscos de primer nivell, adequats a les activitats de les unitats de negoci en què opera i al perfil de risc que es vol assumir. Aquests sistemes de control estan emmarcats en els procediments d'admissió, seguiment, mitigació o recuperació dels riscos més rellevants per a l'entitat.

La funció de control del risc del Banc porta a terme un seguiment i una valoració dels riscos més rellevants; així es garanteix que tots els riscos identificats són supervisats de manera eficaç per les diferents unitats de negoci, i es vetlla permanentment perquè el perfil de risc de l'entitat estigui d'acord amb el *risk appetite statement*.

La revisió del compliment del marc de control establert i el seu trasllat a la gestió recau en la Direcció d'Auditoria Interna, que assessora el Consell d'Administració i l'alta direcció sobre l'efectivitat i adequació dels processos i controls establerts.

Principals riscos rellevants del marc estratègic de riscos

Els riscos rellevants que gestiona el Banc es reflecteixen en el gràfic G3.

D'entre tots els riscos, el de crèdit és el més rellevant en la cartera de Banc Sabadell (G4).

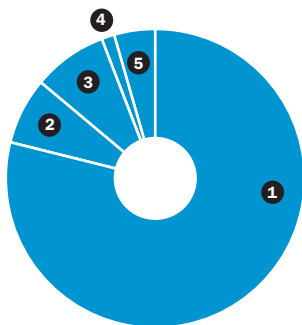
A continuació es detallen les principals característiques en la gestió de cadascun d'aquests riscos. Es pot trobar informació ampliada al respecte en l'Informe de gestió i en els comptes anuals que són consultables al web del Banc (www.grupbancsabadell.com).

Risc de crèdit

El risc de crèdit sorgeix de l'eventualitat que es generin pèrdues per incompliment de les obligacions de pagament per part dels acreditats, així com pèrdues de valor pel simple deteriorament de la qualitat creditícia d'aquests.

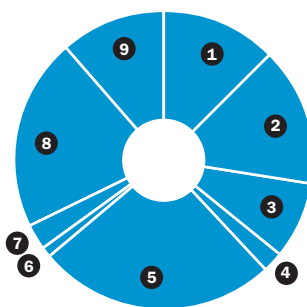
Les polítiques per a aquests riscos s'estableixen, d'una banda, en termes del marc de gestió i, de l'altra, en forma de límits màxims d'exposició o tècniques de mitigació/garanties admissibles. Tant les unes com les altres es plasmen en normatives i programes de formació específics amb l'objectiu de transferir-les a tots els nivells de l'organització.

El gràfic G5 mostra la distribució del risc de crèdit entre els diferents segments i carteres del Grup.

G4
Mapa de capital per tipus de risc

1 Risc de crèdit	79,1%
2 Risc estructural	7,0%
3 Risc operacional	8,1%
4 Risc de mercat	1,3%
5 Altres	4,4%

G5
Perfil global de risc per carteres (distribució per exposició al risc de crèdit) %EAD (Exposure at default)

1 Grans empreses	12,6%
2 Mitjanes empreses	15,2%
3 Petites empreses	8,3%
4 Comerços i autònoms	2,1%
5 Hipoteques	25,9%
6 Consum	1,1%
7 Bancs	2,7%
8 Sobirans	20,9%
9 Altres	11,4%

G3 Riscos principals

1

Risc de crèdit i concentració

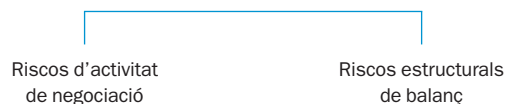

2

Risc de liquiditat

3

Risc de mercat

4

Risc operacional

5

Risc fiscal

6

Risc de compliment normatiu

Per tal d'optimitzar les possibilitats de negoci amb cada client i garantir un grau de seguretat suficient, la responsabilitat tant en l'admissió del risc com en el seu seguiment està compartida entre el gestor de negoci i l'analista de riscos, cosa que permet una visió integral de la situació de cada client.

Destaca l'ús de models interns avançats de qualificació creditícia de clients o operacions:

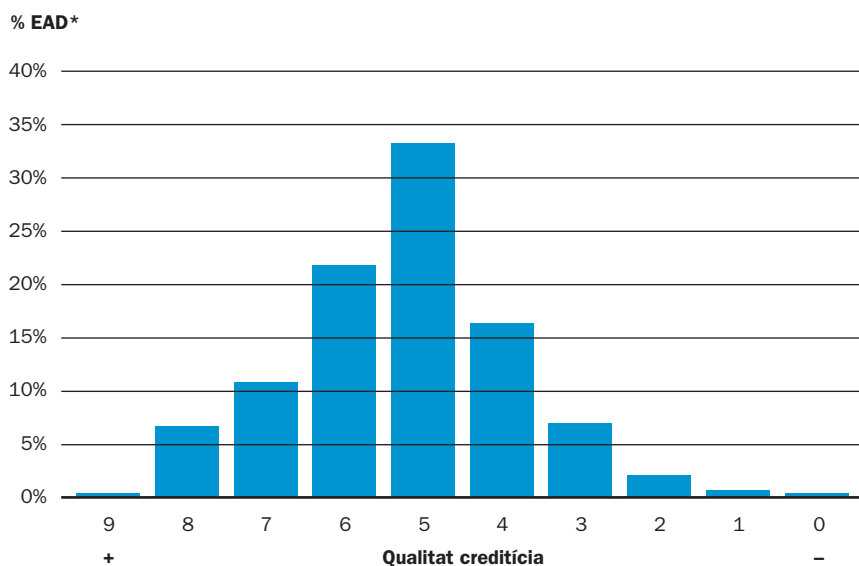
- **Rating:** els riscos de crèdit contrets amb empreses, promotors, projectes de finançament especialitzat, comerços i autònoms, entitats financeres i països, es qualifiquen mitjançant un sistema de *rating* basat en factors predictius i l'estimació interna de la seva probabilitat d'impagament (el gràfic G6 mostra la distribució d'empreses en funció del seu *rating*).
- **Scoring:** els riscos crediticis contrets amb particulars es qualifiquen mitjançant sistemes de *scoring* basats també en la modelització quantitativa de dades estadístiques històriques, que detecten els factors

predictius rellevants (el gràfic G7 mostra la distribució de particulars en funció del seu *scoring*).

- **Eines d'alertes primerenques:** hi ha eines d'alertes primerenques tant per a empreses com per a particulars. El sistema d'alertes d'anticipació permet mesurar de manera integrada la bondat del risc contret i el seu traspàs a especialistes en la gestió de recobrament, els quals determinen els diferents tipus de procediments que convé aplicar.

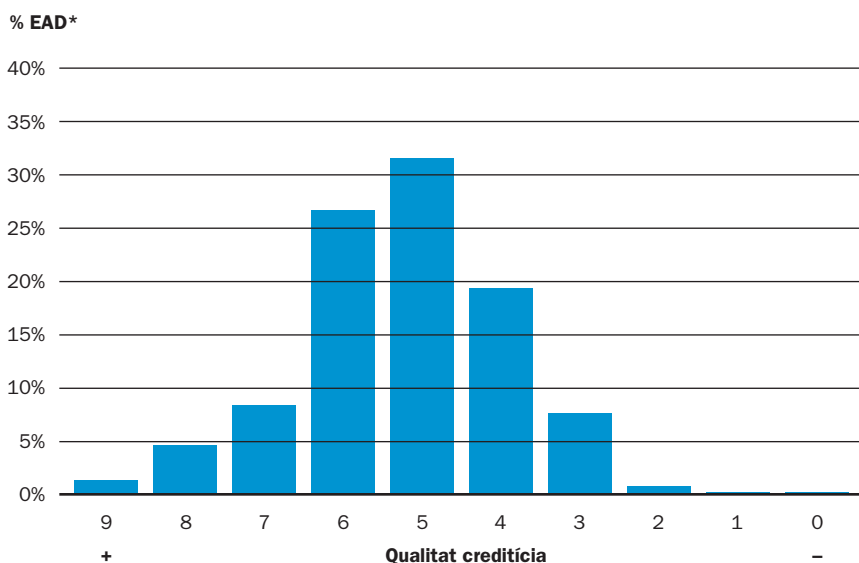
L'anàlisi d'indicadors i alertes avançades i també les revisions del *rating* permeten mesurar contínuament la bondat del risc contret d'una manera integrada. L'establiment de procediments eficients de gestió dels riscos vius també permet obtenir avantatges en la gestió de riscos vençuts o irregulars, ja que possibilita una política proactiva a partir de la identificació precoç dels casos amb tendència a convertir-se en morosos.

De manera complementària i en la línia d'actuació de banc responsable, tota la xarxa d'oficines disposa de

G6 Distribució per *rating* de la cartera d'empreses

*EAD (*exposure at default*) exposició en el moment d'impagament.

G7 Distribució per *scoring* de la cartera de particulars

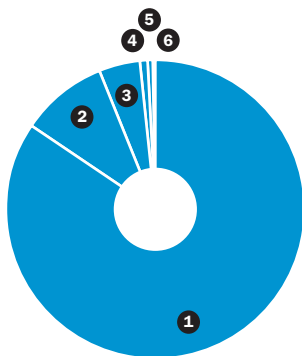
*EAD (*exposure at default*) exposició en el moment d'impagament.

documents de suport que ajuden l'analista a valorar el risc ambiental relacionat amb el sector o l'activitat de l'empresa. Tots els riscos, incloent-hi els riscos ambientals, s'inclouen en l'expedient de riscos i, per tant, condicionen la presa de decisió en la concessió del crèdit.

Risc de país

És el risc d'incórrer en una pèrdua en les exposicions amb els sobirans o els residents d'un país, com a conseqüència de raons inherents a la sobirania i a la situació econòmica d'un país, és a dir, per raons diferents del risc comercial habitual. En aquest sentit, el risc de país inclou el risc sobirà, el risc de transferència i la resta de riscos derivats de l'activitat financera internacional (guerra, expropiació, nacionalització, etc.).

El gràfic G8 mostra la distribució geogràfica del risc de crèdit.

G8
Distribució geogràfica del risc de crèdit

1 Espanya	84,8%
2 Resta de la Unió Europea	9,3%
3 Amèrica del Nord	4,4%
4 Resta del món	0,9%
5 Iberoamèrica	0,5%
6 Resta OCDE	0,2%

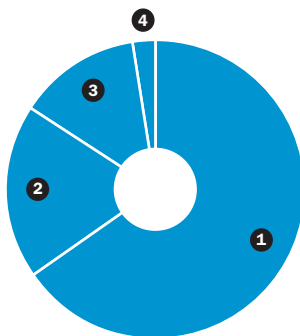
Risc de contrapart

Prové de l'operativa financera, que és la que es genera en operacions de mercat amb contraparts financeres i en la cartera de renda fixa. En el cas particular d'operativa en derivats i repos, l'exposició al risc és, en general, substancialment inferior al nominal del contracte de l'operació (risc de contrapart).

Banc Sabadell disposa d'un sistema d'avaluació i de gestió d'aquests riscos que permet un seguiment i control diari del compliment de límits aprovats.

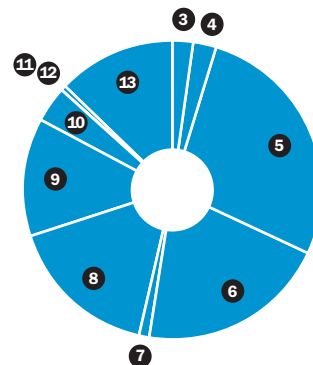
A més a més, a fi de mitigar l'exposició al risc de contrapart, Banc Sabadell manté acords de compensació CSA (Credit Support Annex) i GMRA (Global Master Repurchase Agreement), negociats amb la majoria de contraparts i que, a través de l'aportació de col·laterals, permeten que el risc en què s'ha incorregut es redueixi de manera significativa.

Els gràfics G9 i G10 mostren la distribució del risc de contrapart per zona geogràfica i qualificació creditícia.

G9
Distribució del risc de contrapart per zona geogràfica

1 Zona euro	65,4%
2 Resta d'Europa	19,0%
3 Estats Units i Canadà	13,1%
4 Resta del món	2,5%

G10
Distribució del risc de contrapart per rating

1 AAA / Aaa	0,0%
2 AA+ / Aa1	0,0%
3 AA / Aa2	2,3%
4 AA- / Aa3	2,4%
5 A+ / A1	27,4%
6 A / A2	20,4%
7 A- / A3	1,2%
8 BBB+ / Baa1	16,4%
9 BBB / Baa2	12,8%
10 BBB- / Baa3	3,8%
11 BB+ / Ba1	0,1%
12 BB / Ba2	0,6%
13 Resta	12,6%

Risc de concentració

Juntament amb el risc de crèdit, el risc de concentració es refereix a exposicions amb el potencial de pèrdues prou grans per amenaçar la salut financera d'una institució o la viabilitat de la seva activitat ordinària.

El risc de concentració es divideix en dos subtipus de risc:

- Risc de concentració individual: imperfecta diversificació del risc idiosincràtic en la cartera a causa de la petita dimensió d'aquesta o de grans exposicions en clients específics.
- Risc de concentració sectorial: imperfecta diversificació dels components sistemàtics del risc de la cartera, que poden ser factors sectorials, geogràfics, etc.

El control i la gestió del risc de concentració tenen el seu punt de partida en la mateixa definició del *risk appetite statement*, que fixa uns límits quant a exposició en concentració tant individual com sectorial.

Risc de liquiditat

El risc de liquiditat apareix per la possibilitat d'incórrer en pèrdues a causa de la incapacitat d'atendre els compromisos de pagament, encara que sigui de manera temporal, perquè no es disposa d'actius líquids o no es pot accedir als mercats per obtenir refinançament a un preu raonable. Aquest risc es pot derivar per motius sistèmics o particulars de l'entitat.

La gestió del risc de liquiditat s'estableix al voltant del requeriment bàsic que el Grup disposi en tot moment d'una capacitat de liquiditat que com a mínim respecti els nivells establerts tant en l'àmbit regulador com en l'àmbit intern de gestió de riscos.

Com a política addicional, s'ha determinat que l'entitat disposi d'un marge de reserva per cobrir necessitats de liquiditat materialitzat en el manteniment d'un nivell d'actius líquids elegibles com a col·laterals pel Banc Central Europeu per cobrir els venciments del deute emès en els mercats de capitals en el termini de dotze mesos.

Per avaluar aquest risc s'utilitzen diverses metodologies i sistemes d'informació:

- Informació relativa a saldos diaris d'actius i passius i situació en els mercats financers.
- Informació de la situació d'actius líquids i segones línies de liquiditat basant-se en actius descomptables al BCE.
- *Gap* de liquiditat utilitzant el marc de mesurament de l'eina per al mesurament del risc de tipus d'interès, amb la funcionalitat de poder fer simulacions.
- Informació de venciments dels finançaments en els mercats financers majoristes.
- Exercicis periòdics de test d'estrès. Banc Sabadell duu a terme periòdicament un exercici d'estrès centrant-se

en la posició de l'entitat en el mercat institucional. El resultat d'aquest exercici és garantir que l'entitat manté un coixí d'actius líquids suficients per fer front al saldo net d'entrades i sortides en una situació d'estrès que s'allargués durant un any.

- Informació general de mercat: emissions, *spreads*, informes d'agències externes de qualificació, etc.

En relació amb la nova ràtio de cobertura de liquiditat a curt termini o LCR (*liquidity coverage ratio*) i la ràtio de finançament estable net o NSFR (*net stable funding ratio*), Banc Sabadell reporta al regulador la informació requerida amb les noves plantilles de liquiditat de l'EBA en base mensual i trimestral respectivament. En relació amb la ràtio LCR, el Grup compleix àmpliament les exigències. Al tancament de 2014, la ràtio LCR de l'entitat se situava per sobre del 100%, respecte d'un mínim exigible del 60% el 2015. Pel que fa a la ràtio NSFR, encara està en fase d'estudi i definició final. La data prevista d'implementació és el gener de 2018, i, igual que en la ràtio LCR, està previst un període d'aplicació gradual.

Risc de mercat

Aquest risc sorgeix per l'eventualitat que el valor raonable o els fluxos d'efectiu futur d'un instrument financer fluctuïn per variacions en els factors de risc de mercat. Es pot distingir entre diversos tipus de factors de risc, principalment: tipus d'interès, tipus de canvi, preus de renda variable i *spreads* crediticis.

En funció de les activitats principals del Grup que motiven aquest risc, aquest es gestiona d'una manera diferenciada:

- El generat a través de l'activitat de negociació per compte propi dins de l'estratègia de centrar l'activitat en el negoci de clients. Prové principalment de les operacions de Tresoreria i Mercat de Capitals mitjançant els instruments de divises, renda variable i renda fixa, tant al comptat com mitjançant derivats.
- El generat a través de la típica activitat comercial amb clients així com l'activitat corporativa, denominat risc estructural del balanç, que, segons la naturalesa del risc, es pot desglossar en risc de tipus d'interès i tipus de canvi. Aquest risc es defineix com el que sorgeix davant l'eventualitat d'incórrer en pèrdues de valor de mercat en les posicions mantingudes en actius financers, a causa de la variació de factors de risc pels quals són afectats els seus preus o cotitzacions, les seves volatilitats o les correlacions entre ells (per exemple, renda variable, tipus d'interès o tipus de canvi).

Activitat de negociació

L'indicador principal utilitzat per mesurar el risc de mercat és el VaR (valor en risc), que permet l'homogeneïtzació dels riscos dels diferents tipus d'operacions en els mercats

financers. El VaR proporciona una estimació de la pèrdua màxima potencial que podria presentar una posició a causa d'un moviment advers, però normal, dels factors de risc. Aquesta estimació s'expressa en termes monetaris i es refereix a una data concreta, a un determinat nivell de confiança i a un horitzó temporal especificat. En aquest sentit, es tenen en compte els diferents nivells dels factors de risc (tipus d'interès, tipus de canvi, renda variable i *spread* de crèdit) a què està exposada aquesta operativa.

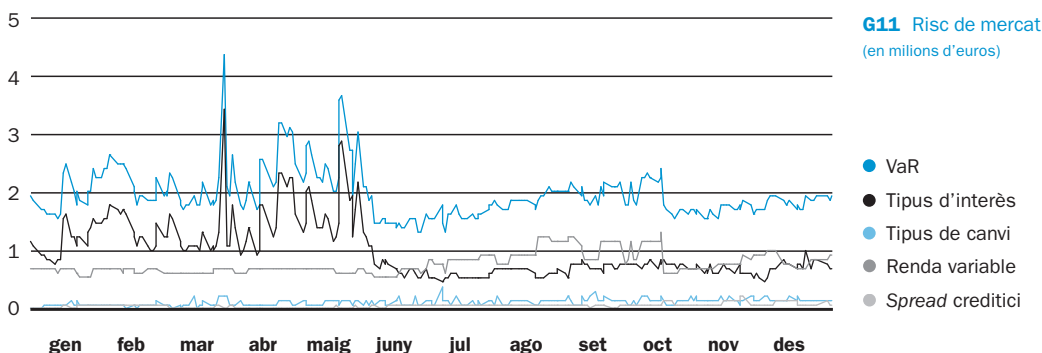
El seguiment del risc de mercat s'efectua diàriament, i es reporta als òrgans de control sobre els nivells de risc existents i el compliment dels límits establerts pels òrgans de decisió corresponents per a cada unitat de gestió (límits basant-se en nominal, VaR i sensibilitat, segons els casos). Això permet percebre variacions en els nivells de risc i conèixer la contribució dels factors de risc de mercat.

La metodologia VaR emprada per valorar les pèrdues potencials és la simulació històrica per a un horitzó temporal d'un dia i un interval de confiança del 99%. El risc en què s'ha incorregut en termes de VaR al llarg de 2014 de l'activitat de negociació es reflecteix en el gràfic G11.

El control de riscos es complementa amb exercicis de simulació específics i amb escenaris de situacions extremes de mercat (test d'estrès), que proporcionen el perfil de risc de les posicions. Per tant, l'ús d'aquesta metodologia

no suposa la restricció de poder incórrer en pèrdues superiors als límits fixats, ja que es poden produir moviments significatius de les condicions de mercat que superin els nivells de confiança establerts. La fiabilitat de la metodologia VaR utilitzada es comprova mitjançant tècniques de *backtesting*, amb les quals es verifica que les estimacions de VaR són coherents amb el nivell de confiança considerat.

A la taula T1 es mostra aquesta anàlisi d'estrès per a l'activitat de negociació.

Escenari	Resultat
Escenari de crisi bancària el 2008	(1,38)
Escenari d'estrès del deute sobirà	(7,74)
Escenari de baixada en paral·lel de la corba	(9,69)
Escenari d'aplanament de la corba	(11,58)
Escenari de pujada en paral·lel de la corba	9,15
Escenari de pujada de pendent de la corba	11,63

T1 Resultats del test d'estrès al tancament de 2014
(en milions d'euros)

Riscos estructurals

Risc de tipus d'interès

Aquest risc està causat per les variacions dels tipus d'interès, en nivell o pendent de la corba de tipus, a què estan referenciades les posicions d'actiu, passiu o fora del balanç que, com que presenten desfasaments temporals per terminis de repreciaió o venciment diferents, no són afectades sincrònicament, cosa que podria repercutir en la fortalesa i l'estabilitat dels resultats.

La gestió del risc d'interès s'aplica mitjançant un enfocament global d'exposició financera en l'àmbit del Grup i implica la proposta d'alternatives comercials o de cobertura tendents a assolir objectius de negoci d'acord amb la situació dels mercats, dins els límits de risc establerts per al Grup. Per mesurar aquest risc s'utilitzen diverses metodologies, com la de l'anàlisi de la sensibilitat del marge financer en l'horitzó d'un any per variacions dels tipus mitjançant tècniques estàtiques (*gap*) o dinàmiques (simulació); aquestes últimes tenen en compte diferents hipòtesis de creixement de balanç i canvis en el pendent de la corba de tipus d'interès.

Una altra tècnica utilitzada és la de l'anàlisi de la sensibilitat del valor net patrimonial a variacions de tipus

d'interès mitjançant el *gap* de durada, per recollir l'efecte d'aquestes variacions en un horitzó temporal superior.

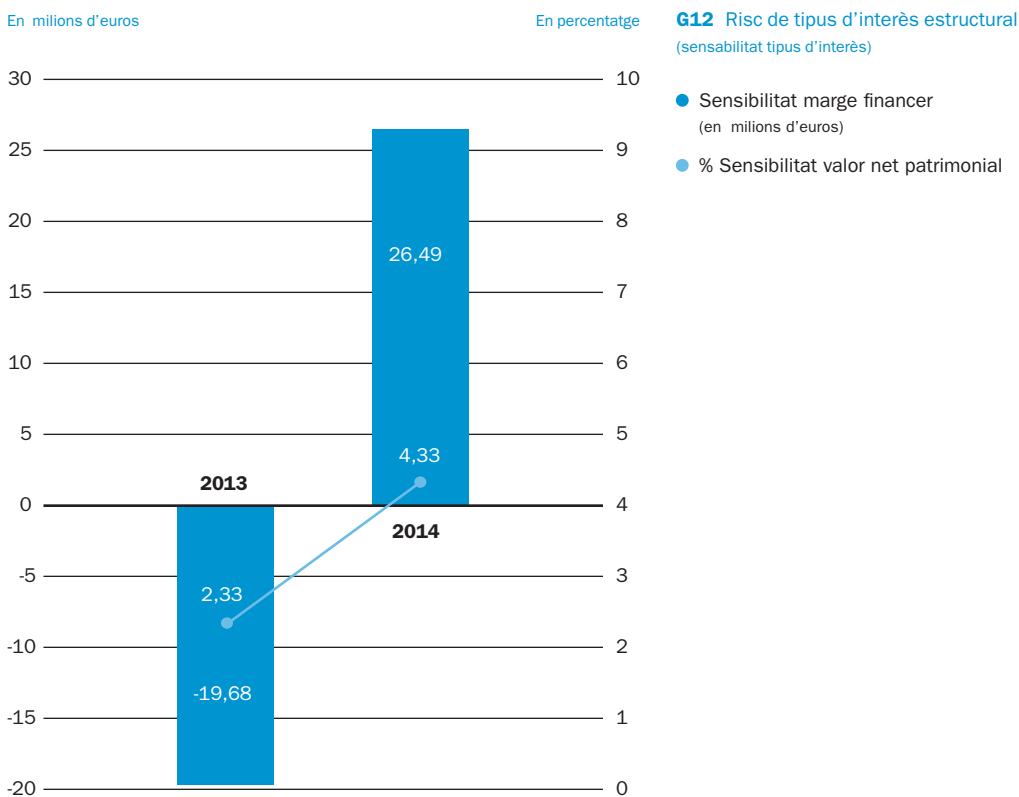
En el gràfic G12 es pot observar tant la sensibilitat del marge financer com la sensibilitat del valor net patrimonial a una variació de 100 punts bàsics dels tipus d'interès.

Risc de tipus de canvi

El risc de tipus de canvi estructural sorgeix com a conseqüència de la variació dels tipus de canvi entre les diferents divises, davant l'eventualitat que aquestes variacions puguin generar pèrdues per les inversions financeres i per les inversions permanents en oficines i filials estrangeres.

El seguiment del risc de canvi s'efectua diàriament, i es reporten als òrgans de control els nivells de risc existents i el compliment dels límits establerts pels òrgans de decisió corresponents.

Al tancament de l'exercici de 2014 la sensibilitat de l'exposició patrimonial per una depreciació de l'1% en els tipus de canvi respecte de l'euro de les principals monedes a les quals hi ha exposició va pujar a 6,5 milions d'euros, dels quals el 52% correspon al dòlar americà i el 39% al peso mexicà.

Risc operacional i fiscal

El risc operacional es defineix com el risc de tenir pèrdues com a conseqüència d'errades o falta d'adequació de les persones, processos, sistemes o per esdeveniments externs imprevistos. Aquesta definició inclou el risc de model, el tecnològic i el reputacional (que al seu torn inclou el risc conductual).

La gestió efectiva del risc operacional està descentralitzada en els diferents gestors de processos que compren tota l'organització. Aquests processos es troben, tots ells, identificats en el mapa de processos corporatiu, que facilita la integració de la informació segons l'estructura organitzativa. El Grup disposa d'una unitat central especialitzada en la gestió de risc operacional, les funcions principals de la qual són coordinar, supervisar i impulsar tant la identificació com la valoració i la gestió dels riscos que duen a terme els gestors de procés, prenent com a base el model de gestió adoptat pel Grup Banc Sabadell.

L'alta direcció i el Consell d'Administració s'impliquen directament i de manera efectiva en la gestió d'aquest risc, mitjançant l'aprovació del marc de gestió i la seva implantació, que proposa el Comitè de Risc Operacional, integrat per membres de l'alta direcció de diferents àrees funcionals de l'entitat. A més, s'assegura que regularment es portin a terme auditories sobre l'aplicació del marc de gestió i la fiabilitat de la informació reportada, així com les proves de validació interna del model de risc operacional.

Es disposa d'una base de dades històrica de pèrdues efectives per risc operacional amb dades des de l'any 2002, que s'actualitza contínuament a mesura que es rep informació de les pèrdues i de les recuperacions, tant per gestió pròpia com per assegurances contractades (G13 i G14).

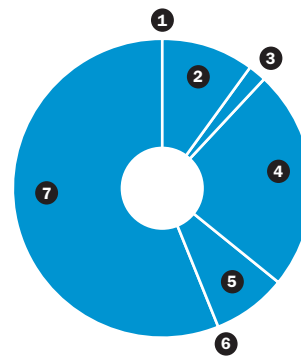
Dins el risc operacional, s'inclou la gestió i el control dels següents riscos rellevants:

- Risc reputacional: possibilitat de pèrdues derivades de la publicitat negativa relacionada amb pràctiques i negocis de l'entitat, que pot generar una pèrdua de confiança en la institució que n'afecti la solvència.
- Risc tecnològic: possibilitat de pèrdues derivades de la incapacitat de la infraestructura de sistemes de permetre continuar completament amb l'activitat ordinària.
- Risc de model: possibilitat de pèrdues derivades de la presa de decisions basada en l'ús de models inadequats.

L'objectiu de Banc Sabadell en matèria de risc fiscal és assegurar el compliment de les obligacions fiscals i garantir alhora un rendiment adequat per als accionistes.

En matèria de risc fiscal, el Consell d'Administració determina les polítiques de control i gestió, així com l'estratègia fiscal amb el doble objectiu de garantir la satisfacció de les obligacions legals i vetllar pel màxim rendiment per a l'accionista.

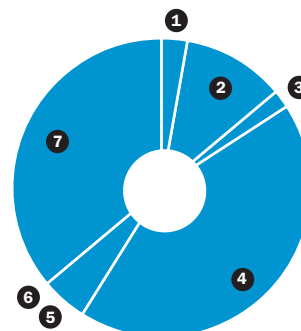
L'àrea d'Assessoria fiscal porta a terme la revisió independent de les operacions del Banc des del punt de vista del seu ajust a la legislació fiscal vigent.

G13

Distribució d'esdeveniments de risc operacional per import (dotze mesos)

1. Frau intern	0,4%
2. Frau extern	9,6%
3. Relacions laborals i seguretat en el lloc de treball	1,9%
4. Clients, productes i pràctiques empresarials	24,0%
5. Danys a actius materials	8,0%
6. Incidències en el negoci i errades en els sistemes	0,2%
7. Execució, lliurament i gestió de processos	55,9%

G14

Distribució d'esdeveniments de risc operacional per import (cinc últims anys)

1. Frau intern	3,0%
2. Frau extern	10,8%
3. Relacions laborals i seguretat en el lloc de treball	1,6%
4. Clients, productes i pràctiques empresarials	43,0%
5. Danys a actius materials	5,0%
6. Incidències en el negoci i errades en els sistemes	0,3%
7. Execució, lliurament i gestió de processos	36,2%

Risc de compliment normatiu

El risc de compliment normatiu es defineix com la possibilitat d'incórrer en sancions legals o administratives, pèrdues financeres significatives o pèrdues de reputació per l'incompliment de lleis, regulacions, normes internes i codis de conducta aplicables a l'activitat bancària.

Un dels aspectes essencials de la política del Banc, i base de la seva cultura organitzativa, és el compliment rigorós de totes les disposicions legals. La consecució dels objectius empresarials s'ha de fer de manera compatible, en tot moment, amb el compliment de l'ordenament jurídic i aplicant les millors pràctiques.

Amb aquest objectiu, el Grup té implantat un model de compliment normatiu que centralitza en la matriu la definició de polítiques, procediments i controls i, al seu torn, delega en les filials i oficines de l'exterior la seva execució.

És un model flexible, enfocat al risc, que s'adapta a l'estratègia del Grup en cada moment i que aprofita les sinergies, especialment en els aspectes amb impactes complexos i globals que requereixen desenvolupaments tecnològics. Té com a repte principal l'homogeneïtzació dels nivells de control de compliment normatiu en el Grup a través de l'establiment d'uns estàndards d'obligat compliment, amb independència de l'activitat o el país en què es desenvolupa l'activitat.

Aquest model es fonamenta en sis eixos: tecnologia, formació, procediments, canals de comunicació, programes de control i seguiment i procés d'aprovació de productes i normatives.

El Grup Banc Sabadell disposa d'una infraestructura de control adequada i reforçada en aquells àmbits amb un risc alt de compliment normatiu, com són la prevenció contra el blanqueig de capitals i el finançament del terrorisme, l'abús de mercat, el reglament intern de conducta i la protecció a l'inversor (MiFID).

El 2014 han destacat per la seva rellevància les actuacions que es detallen a continuació:

- Actualització continuada dels sistemes de rastreig d'operacions sospitoses de blanqueig de capitals i de la política d'acceptació i coneixement de clients.
- Avenç en els plans de remediació dissenyats per complir les obligacions imposades per la Llei de prevenció del blanqueig de capitals.
- Ampliació i reforç de la transparència en les relacions amb els clients, tant en la fase de comercialització de productes com en la relació contractual; publicació de comissions, despeses i interessos efectivament aplicats en els productes i serveis bancaris més practicats.
- Increment de les mesures de protecció a l'inversor amb un nou model per avaluar la idoneïtat i la conveniència.
- Reforç de l'eina de detecció de possibles pràctiques d'abús de mercat amb la incorporació de nous paràmetres de risc amb l'objectiu d'ajustar la generació d'alertes i ampliar el patró de possibles conductes amb indicis de sospita.

- Reforç de la infraestructura de control del Reglament intern de conducta en l'àmbit del mercat de valors.
- Impuls i seguiment de la implantació del projecte Foreign Account Tax Compliance Act (FATCA).
- Implantació del model de compliment normatiu a les oficines procedents de l'adquisició d'actius procedents del grup Banco Gallego i SabadellSolbank (anteriorment, Lloyds Bank España).